



AKADEMİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ



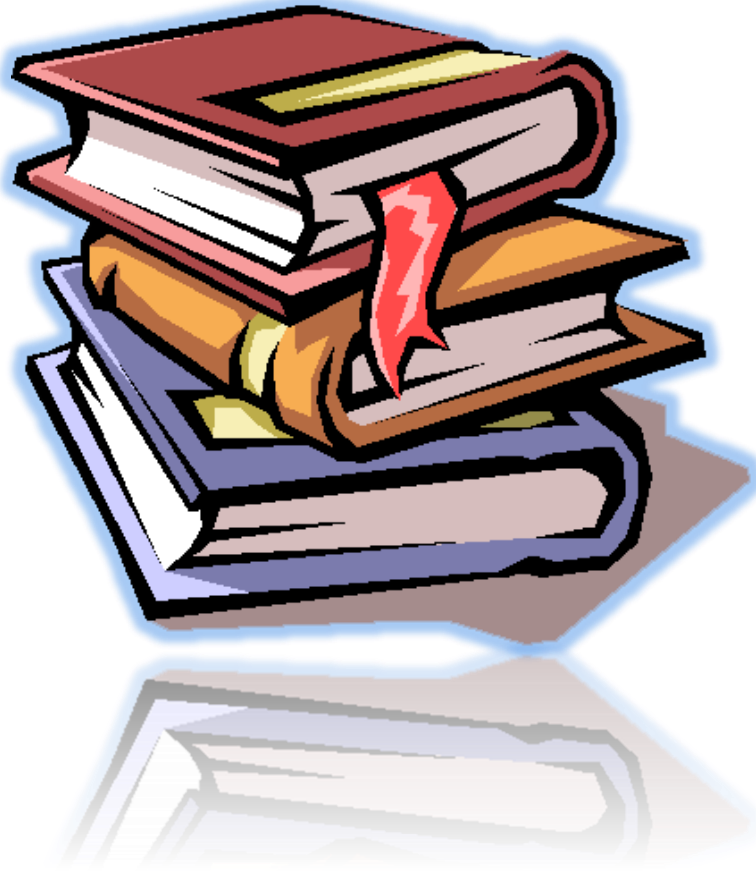
KONU ADI : 4/ Türkiye'de Ve Dünyada İş Sağlığı Ve Güvenliği
HAZIRLAYAN: YORUM AKADEMİ



Sıra No / Konu	4 / Türkiye'de Ve Dünyada İş Sağlığı Ve Güvenliği
Konunun genel amacı	Katılımcılara, istatistiki veriler ve karşılaştırmalarla dünyada ve Türkiye'deki iş sağlığı ve güvenliği durumu hakkında temel bilgiler kazandırmaktır. .
Öğrenme hedefleri	➤ Bu dersin sonunda katılımcılar; ➤ ILO iş sağlığı ve güvenliği verileri, WHO meslek hastalıkları verileri, OSHA, AB ülkeleri iş sağlığı ve güvenliği verileri ve SGK Türkiye iş sağlığı ve güvenliği verilerini kullanarak mevcut iş sağlığı ve güvenliği durumunu belirler. ➤ ILO 155, ILO 161, ILO 187 Sözleşmelerini Tanımlar ➤ Sosyoekonomik gelişmişlik ile iş sağlığı ve güvenliği ilişkisini belirler ve karşılaştırma yapar.
Konunun alt başlıkları	➤ İstatistiklerle dünyadaki iş sağlığı ve güvenliği durumu ➤ SGK verileri ile Türkiye'deki iş sağlığı ve güvenliği durumu ➤ Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle Türkiye karşılaştırması



Eğitimin Amacı



Katılımcılara, istatistiki veriler ve karşılaştırmalarla dünyada ve Türkiye'deki iş sağlığı ve güvenliği durumu hakkında temel bilgiler kazandırmaktır.



Öğrenim Hedefleri



- ILO iş sağlığı ve güvenliği verileri, WHO meslek hastalıkları verileri, OSHA, AB ülkeleri iş sağlığı ve güvenliği verileri ve SGK Türkiye iş sağlığı ve güvenliği verilerini kullanarak mevcut iş sağlığı ve güvenliği durumunu belirler.
- Sosyoekonomik gelişmişlik ile iş sağlığı ve güvenliği ilişkisini belirler ve karşılaştırma yapar.



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Türkiye'de ve **dünyada** iş sağlığı ve güvenliğini işyerleri, çalışanlar ve iş sağlığı hizmetlerinde kapsam sorunu (hizmet açığı), iş sağlığı hizmet modelleri, iş kazaları ve meslek hastalıkları ve yasal düzenlemeler başlıklarında gözönüne almak uygun olacaktır.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

**İşyerleri, Çalışanlar ve İş Sağlığı Hizmetlerinde
Kapsam Sorunu (Hizmet Açığı.)**

Türkiye' de çalışma alanlarının dağılımına bakıldığında 1927 yılında çalışanların %85 i tarım sektöründe iken bu oran diğer ülkelerde olduğu gibi hizmet sektörünün giderek artması ile giderek azalmıştır. Bu gün için çalışanların yarısından azı tarımda çalışmaktadır.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Dünya işgücü yaklaşık olarak 2.7 milyar kişidir, bunların 1 milyarı okuryazar olmayan kişilerdir. Küresel istihdamın %80 den fazlası riskli alanlarda çalışmaktadır. Dünya işgücünün 175 milyonunu göçmen işçiler oluşturmaktadır. Çocuk çalışan sayısı 246 milyondan fazladır. (ILO 2010)





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Ağustos 2012'de Türkiye'de toplam 1 milyon 495 bin işyeri bulunmaktadır. Türkiye'deki işyerlerinin yüzde **29,2'si** **İstanbul'da** (436 bin), **yüzde 7,8'i Ankara'da** (117 bin) ve yüzde **7,1'i de İzmir'de** (106 bin) faaliyet göstermektedir.

İşyeri sayısı en az olan iller ise: Bayburt, Ardahan, Hakkari, Kilis ve Tunceli olarak sıralanmaktadır.

Ağustos 2012'de tüm sektörlerde 11 milyon 716 bin kişi sigortalı ücretli olarak istihdam edilmektedir. **İmalat sanayideki** sigortalı ücretli istihdam ise 3 milyon 254 bin kişi olmuştur.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Kadın İstihdamı Üzerine Değerlendirmeler

Sigortalı ücretli çalışanlar içinde kadınların oranı Ağustos 2012'de yüzde 24,1 (2 milyon 825 bin) olarak gerçekleşmiştir. 929 binlik toplam sigortalı ücretli artışının 274 bini (yüzde 33'ü) kadın istihdamından gelmiştir.

Ağustos 2012'de kadın istihdam oranının en fazla olduğu iller sıralamasında **ilk 5 sırayı** Denizli (yüzde 30,4), Edirne (yüzde 30), Karaman ve İzmir (yüzde 29,2), İstanbul ve Kırklareli (yüzde 28,8) ve Düzce (yüzde 28,4) almıştır.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Kadın İstihdamı Üzerine Değerlendirmeler

Kadın istihdam oranının en az olduğu 5 il ise Şırnak (yüzde 6,5), Van (yüzde 7), Siirt ve Bitlis (yüzde 7,6) ve Mardin'dir (yüzde 8,4).

Kadın istihdamındaki payı en yüksek olan **3 sektör** yüzde 13,6 ile **perakende ticaret** (385 bin), yüzde 7,9 ile **eğitim** (223 bin) ve yüzde 7,1 ile **giyim eşyaları imalatı** (200 bin) sektörleridir.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

10,2 Milyon Kişi Kayıt Dışı Çalışıyor

Ağustos 2012 verileri, kayıt dışı ücretli sayısının bir kez daha önemine dikkat çekmektedir. Ağustos 2012'de **istihdamın** yaklaşık yüzde **40'ının** **"kayıt dışı"** olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Sigortalı Çalışan Sayısı (Ağustos, 2009 - 2012)

	4/a	4/b	4/c	Toplam Kayıtlı İstihdam
Ağustos 2009	8.977.653	2.837.520	2.248.048	14.063.221
Ağustos 2010	9.937.919	2.935.390	2.244.534	15.117.843
Ağustos 2011	10.886.860	3.043.525	2.509.484	16.439.869
Ağustos 2012	11.716.148	3.038.438	2.600.540	17.355.126



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Tablo 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Ağustos, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kayıtlı Çalışan (4/a, Ağustos 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Temmuz 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Ağustos 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Ağustos 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Ağustos 2012)	Değişim (%) (Ağustos 2012 - 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Ağustos Temmuz 2012)*
41	Bina İnşaatı	1.011.180	1.071.616	918.949	92.231	11,1	10,0	-7.010
47	Perakende Ticaret	1.133.758	1.146.713	1.044.462	89.296	10,8	8,5	5.192
56	Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetleri	399.323	407.406	347.711	51.612	6,2	14,8	8.075
43	Özel İnşaat Faaliyetleri	438.204	456.187	394.633	43.571	5,3	11,0	1.630
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	412.411	414.965	369.776	42.635	5,1	11,5	3.048
82	Büro Yönetimi ve Desteği Faaliyetleri	282.858	290.259	241.981	40.877	4,9	16,9	6.515
14	Giyim Eşyaları İmalatı	433.947	447.181	394.090	39.857	4,8	10,1	1.869
81	Bina ve Çevre Düzenleme Faaliyetleri	258.818	271.599	219.874	38.944	4,7	17,7	2.783
46	Toptan Ticaret	503.513	502.985	465.077	38.436	4,6	8,3	3.544
49	Kara ve Boru Hattı Taşımacılığı	577.146	589.757	539.516	37.630	4,5	7,0	-6.783
Tüm Sektörler		11.716.148	12.107.944	10.886.860	829.288		7,6	61.285

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Tablo 4. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Azalan Sektörler (Ağustos, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kayıtlı Çalışan (4/a, Ağustos 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Temmuz 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Ağustos 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Ağustos 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Ağustos 2012)	Değişim (%) (Ağustos 2012 - 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Ağustos - Temmuz 2012)*
38	Atık Maddelerin Değerlendirilmesi	46.864	51.723	57.647	-10.783	-1,3	-18,7	-3.595
35	Elektik, Gaz, Buhar ve Hava Sistemleri Üretim ve Dağıtım	88.051	97.307	97.412	-9.361	-1,1	-9,6	-3.459
05	Kömür ve Linyit Çıkarılması	45.723	51.400	53.447	-7.724	-0,9	-14,5	-8.526
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	31.503	34.932	36.631	-5.128	-0,6	-14,0	-2.497
36	Suyun Toplanması Arıtılması ve Dağıtılması	13.984	17.548	18.395	-4.411	-0,5	-24,0	-3.251
75	Veterinerlik Hizmetleri	13.253	15.171	16.644	-3.391	-0,4	-20,4	-230
92	Kumar ve Müşterek Bahis Faaliyetleri	20.686	24.162	23.532	-2.846	-0,3	-12,1	-920
84	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	9.653	10.382	11.234	-1.581	-0,2	-14,1	-496
33	Makine ve Ekipman Kurulum ve Onarımı	154.357	165.166	155.810	-1.453	-0,2	-0,9	-9.964
28	Makine ve Ekipman İmalatı	168.339	180.459	169.508	-1.169	-0,1	-0,7	-8.041
Tüm Sektörler		11.716.148	12.107.944	10.886.860	829.288		7,6	61.285

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Dünya genelinde **çalışanların** sadece **%10–15** i iş sağlığı hizmetlerini **almaktadır**. Bu sıklık sanayileşmiş ülkelerde **%15 - 90** arasında iken gelişmekte olan ülkelerde **%1-20** düzeyindedir. Avrupa'da çalışanların yarısı kapsam dışında dağılım, %5 ile %90 arasında değişiyor. Japonya, Kanada, Batı Avrupa ülkelerinde kapsam %70-90 a ulaşmaktadır. En çok küçük işletmeler kapsam dışındadır.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Kapsamın yüksek olduğu ülkelerde bile küçük işletmelerde, inşaat ve tarım sektöründe, kendi işinde çalışanlarda, kapsam düşük.

Ülkemizde,

Çalışanların

- % 29,1 : 1-9 işçi istihdam eden işyerlerinde
- % 32,9 : 10-49 işçi istihdam eden işyerlerinde
- % 21,8 : 50-249 işçi istihdam eden işyerlerinde
- %16,2 : >249 işçi istihdam eden işyerlerinde

(Tisk toplantısı)





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş Sağlığı Hizmet Modelleri

İş sağlığı hizmetlerinin amacı çalışanların fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlık durumlarını en üst düzeye getirmek ve bu düzeyde sürdürmektir (ILO, Occupational Health Services Conv. No. 161, 1985).



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş Sağlığı Hizmet Modelleri

Bu kapsamda çağdaş iş sağlığı ilkeleri

- Bütün işyerlerini kapsamalıdır,
- Bütün çalışanları kapsamalı,
- Yerel ihtiyaçlara ve koşullara uygun olmalı,
- Kolay ulaşılabilir olmalı,
- Koruyucu yaklaşımlar öncelikli olmalı,
- İşveren tarafından sağlanmalı,
- Multidisipliner yaklaşımla yürütülmeli,
- Yasal alt yapı oluşturulmalıdır.



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları

ILO nun tahmini hesaplarına göre (2009), dünyada her yıl 270 milyon iş kazası, 160milyon işe bağlı hastalık oluşmakta, iş kazaları ve iş ile ilişkili hastalıklar nedeniyle 2 milyondan çok ölüm olmaktadır. Bu sayıların gerçekte daha büyük olduğuna ve gelişmiş ülkelerde bile bildirim eksikliği olduğuna dikkat çekilmektedir.



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları

İş güvenliği; ülkeler arasında, sektörler arasında ve farklı sosyal gruplar arasında çok büyük değişiklik göstermektedir. Ölüm ve yaralanmaların daha büyük ağırlık kazandığı alanlar; gelişmekte olan ülkeler ile tehlikeli işlerle meşgul olan insan sayısının çok olduğu ve bildirimsiz, kaçak işçilerin en çok çalıştığı tarım, inşaat, madencilik, balıkçılık ve ağaç işleri sektörleridir. **Hastalanan ve ölen işçilerin çoğu, küçük ve orta büyüklükteki işyerlerinde çalışanlardır.**



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları

Dünyada son yıllarda toplam ölümcül iş kazaları ve en az üç işgünü kaybına neden olan iş kazaları artmıştır. Bu artış Asya ve Güney Amerika'dan kaynaklanmaktadır, diğer bölgelerde ise azalmış ya da benzer kalmıştır.

Ülkeler	Sıklık (%)	İş Kazası Sıklık Oranı
Kanada	0,81	3,37
ABD	0,83	3,46
Japonya	0,89	3,71
Almanya	1,5	6,25
Polonya	2,6	10,54
Güney Kore	2,8	11,67



İstatistiklerde İş Kazaları

ILO verilerine göre ise, iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle Türkiye’de her gün 3 işçi, dünyada ise her gün ortalama 5 bin işçi, yılda ise 2 milyon kişi yaşamını yitiriyor.

2012 Türkiye İş Kazaları İstatistikleri;

Yıl	Kadın	Erkek
2012	5.781 (%7)	69.090 (%93)

Toplam 74.871 İşçi

2011 Yılına Oranla % 8 Artış



İstatistiklerde İş Kazaları

2012 Türkiye İş Kazaları İstatistikleri;

Ölümlü İş Kazası Sayısı

Yıl	Kadın	Erkek
2012	9	735

2011 Yılına Oranla % 56 Azalma



İstatistiklerde İş Kazaları

2012 Türkiye İş Kazaları İstatistikler

Yıl	İş Ağırlık Oranı	Kaza Sıklık Hızı
2012	0,32	2,61
2011	0,58	2,43

Not 1: Her 1.000.000 çalışma saatinde meydana gelen iş kazası sayısı (iş kazası sıklık hızı)

Not 2: Her 100 saatte iş kazası nedeni ile kayıp edilen iş saati (iş kazası ağırlık hızı)

2012 YILINDA **İŞ KAZALARI SONUCU** 2.036, **MESLEK HASTALIKLARI** SONUCU **173** KİŞİ OLMAK ÜZERE **TOPLAM 2.209** KİŞİ SÜREKLİ İŞ GÖREMEZ HALE GELDİ



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği konusunda devleti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bulunmaktadır. **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın** ilk çekirdeği 1930'lu yıllarda İktisat Vekâleti içinde oluşmuştur. 27 Mayıs 1934 tarih ve 2450 sayılı İktisat Vekâleti Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanunla, bu Bakanlık bünyesinde İş ve İşçiler Bürosu Kurulmuştur. 8 Haziran 1936 tarih ve 3008 sayılı İş Kanunuyla İş ve İşçiler Bürosu, İş Dairesi haline getirilmiştir.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Çalışma Bakanlığı, Devlet Dairelerinin Bakanlıklara Ayrılması Hakkındaki 3271 sayılı Kanunun 1. Maddesine dayanılarak, Başbakanın 7 Haziran 1945 tarih ve 6-376/6 sayılı teklifi üzerine 7 Haziran 1945 tarih ve 4/591 sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile kurulmuş hemen arkasından 22 Haziran 1945 tarih ve 4763 sayılı Çalışma Bakanlığı'nın Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun çıkarılmıştır.(R.G. 27 Haziran 1945)





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

ÇSGB BAĞLI İSG FAALİYETLERİNDE BULUNAN KURULUŞLAR



İTKB

(İş Teftiş Kurulu Başkanlığı)



İSGGM

(İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)



İSGÜM

(İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı)



ÇASGEM

(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi)



SGK

(Sosyal Güvenlik Kurumu)



İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

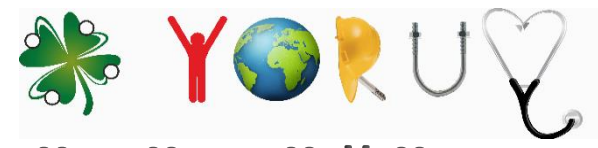
Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması görevi, 1945 yılında kurulan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bünyesindeki İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne verilmiştir.



İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İSGGM GÖREVLERİ

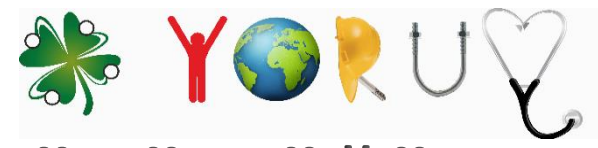
- *İSG konularında, mevzuatın uygulanmasını sağlamak ve mevzuat çalışması yapmak,*
- *Ulusal politikaları belirlemek ve bu politikalar çerçevesinde programlar hazırlamak,*
- *Ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,*
- *Etkin denetim sağlamak amacıyla gerekli önerilerde bulunmak ve sonuçlarını izlemek,*
- *Standart çalışmaları yapmak, normlar hazırlamak ve geliştirmek, ölçüm değerlendirme, teknik kontrol, eğitim, danışmanlık, uzmanlık ve bunları yapan kişi ve kuruluşları inceleyerek değerlendirmek ve yetki vermek,*
- *Kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının imalatını yapacak kişi ve kuruluşlara yetki vermek, ithal edilecek kişisel koruyucuların ve makine koruyucularının standartlara uygunluğunu ve bu hususlarda usul ve esasları belirlemek,*
- *İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlayıp programlamak ve uygulanmasını sağlamak,*



İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İSGGM GÖREVLERİ

- *İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlayıp programlamak ve uygulanmasını sağlamak,*
- *Faaliyet konuları ile ilgili yayım ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek,*
- *Mesleki eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları, kamu hizmetlerinde çalışanlar dahil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamak,*
- *İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve Bölge Laboratuvarlarının çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek*
- *Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.*



İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İSGGM GÖREVLERİ

- *İş sağlığı ve güvenliği ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi konularında inceleme ve araştırma çalışmalarını planlayıp programlamak ve uygulanmasını sağlamak,*
- *Faaliyet konuları ile ilgili yayım ve dokümantasyon çalışmaları yapmak ve istatistikleri düzenlemek,*
- *Mesleki eğitim görenler, rehabilite edilenler, özel risk grupları, kamu hizmetlerinde çalışanlar dahil olmak üzere tüm çalışanların iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı korunmaları amacıyla gerekli çalışmaları yaparak tedbirlerin alınmasını sağlamak,*
- *İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi ve Bölge Laboratuvarlarının çalışmalarını düzenlemek, yönetmek ve denetlemek*
- *Bakanlıkça verilecek benzeri görevleri yapmak.*

İSGÜM KURULUŞ AMACI

İSGÜM, Türk Hükümeti ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) arasında yapılan anlaşmayla Uluslararası Çalışma Koşullarını ve Çevresini İyileştirme Programı (PIACT) çerçevesinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün alt birimi olarak 1968 yılında kurulmuştur.

Avrupa Birliği tarafından desteklenen ve Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi (İSAG) Projesi (2004-2006) ile İSGÜM'ün binası tamamen yenilenmiş, laboratuvarlar modern cihaz ve ekipmanla donatılmış ve teknik personele yurt içi ve yurt dışında teknik eğitimler verilmiştir.

Proje kapsamında, sanayi yoğunluğu dikkate alınarak Kocaeli Üniversitesinin de katkılarıyla İSGÜM Kocaeli Bölge Laboratuvarı kurulmuştur. İSGÜM'ün, Ankara'da bulunan merkezinden başka, İstanbul, İzmir, Adana, Zonguldak, Kocaeli ve Kayseri'de Bölge Laboratuvar Şeflikleri bulunmaktadır.



İSGÜM GÖREVLERİ

- *işyerlerindeki gaz, toz, gürültü, titreşim ve termal konfor ölçümlerini gerçekleştirmekte ve bu ölçümlerle ilgili olarak kendisine bağlı olarak faaliyet gösteren laboratuvarlarda analiz çalışmalarını yürütmektedir.*



İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

1936 yılında kabul edilen 3008 sayılı Yasanın, “İş Hayatının Murakabe ve Teftişi” adlı bölümünün 91. maddesinde;

«Devletin, ulusal çalışma bütünlüğünün düzen altında yürütülmesini sağlamak üzere, iş yaşamının yasa kurallarına ve ülke çıkarlarına uygunluğunu takip edeceği, kontrolünü yapacağı ve denetleyeceği düzenlenmiştir.»

3008 sayılı İş Yasasının kabulü sırasında İktisat Bakanlığına bağlı olarak kurulan iş müfettişliği, İş Dairesi yönetsel birimi bünyesinde görev yapmış olup, 1946 yılında Çalışma Bakanlığının bünyesine alınmıştır.

1979 yılında İş Teftiş Kurulu Başkanlığı kurulmuştur.



İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

İŞ TEFTİŞ KURULU AMACI

- *İş Teftiş Kurulu işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hususunda denetlemeler yapar*
- *İş denetiminin ana amacı çalışanları korumak, çalışma yaşamı ile ilgili mevzuatın uygulanıp uygulanmadığını izlemek ve denetlemek,*
- *81 sayılı ILO Sözleşmesinin 3. ve 129 sayılı ILO Sözleşmesinin 6. maddelerine göre, iş denetiminin temel ve öncelikli görev alanı, çalışma ortamı ve çalışma koşullarıdır. Bu alanlara ikincil olanlar ise çalışma ilişkileri, istihdam ve meslek eğitimidir.*



İŞ TEFTİŞ KURULU YAPISI





ÇASGEM

ÇASGEM 1955 yılında Yakın ve Orta Doğu Çalışma Enstitüsü (YODÇE) adıyla İstanbul'da kurulmuştur.

YODÇE, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Türkiye Hükümeti arasında 17.01.1955 tarihinde, 5 Eylül 1951 tarih ve 6114 sayılı Kanuna dayanarak hazırlanan 13 Sayılı Ek Anlaşma ile kurulmuş ve aynı gün faaliyetine başlamıştır.

ÇASGEM GÖREVLERİ

- *Çalışma hayatı, sosyal güvenlik, iş sağlığı ve güvenliği, işçi işveren ilişkileri, istihdam, verimlilik, toplam kalite yönetimi, iş piyasası alomaliye.com etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konular ile işyerindeki sağlık ve güvenlik risklerini önlemek ve koruyucu hizmetleri yürütmek üzere görevlendirilecek işyeri hekimi, mühendis, teknik eleman, hemşire ve diğer sağlık personeline iş sağlığı ve güvenliği konusunda gerektiğinde Bakanlık birimleri veya ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte, eğitim programları hazırlamak, eğitim vermek veya eğitim hizmeti satın almak, sertifikalandırmak, bu konularla ilgili araştırmalar yapmak veya yaptırmak,*
- *Bakanlık, bağlı kuruluşları ile ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personel için eğitim, seminer ve konferanslar tertip etmek veya bu konularda tertiplenmiş eğitim, konferans ve seminerlere iştirak etmek.*



SOSYAL GÜVENLİK KURUMU (SGK)

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KURULUŞ AMACI

Sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına alacak, sosyal sigortacılık ilkelerine dayalı, etkin, adil, kolay erişilebilir, malî açıdan sürdürülebilir, çağdaş standartlarda bir sosyal güvenlik sisteminin gerçekleştirilmesi amacıyla kurulmuştur.



SOSYAL GÜVENLİK KURUMU (SGK)

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KURULUŞ GÖREVLERİ

Sosyal güvenlik politikalarını uygulamak, bu politikaların geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak,

Hizmet sunduğu gerçek ve tüzel kişileri hak ve yükümlülükleri konusunda bilgilendirmek, haklarının kullanılmasını ve yükümlülüklerinin yerine getirilmesini kolaylaştırmak,

Sosyal güvenliğe ilişkin konularda; uluslararası gelişmeleri izlemek, AB ve Uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak, yabancı ülkelerle yapılacak sosyal güvenlik sözleşmelerine ilişkin gerekli çalışmaları yürütmek, uluslararası antlaşmaları uygulamak,

Sosyal güvenlik alanında, kamu idareleri arasında koordinasyon ve işbirliğini sağlamak,



TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Uluslar arası Çalışma Örgütü (ILO) ve Sözleşmeleri (International Labour Organization)

Kuruluş ;1919Türkiye'nin üyeliği 1932

Birleşmiş Milletler kuruluşları arasında yalnızca ILO üçlü yapıya sahiptir. Birleşmiş Milletler içinde ILO, **eşit katılımlı işçi ve işveren örgütleri ve de hükümetin yönetim organları** ile birlikte üçlü bir yapı oluşturmaktadır. ILO, **sosyal** ve **ekonomik** konularda ve başka alanlarda geçerli ulusal **politikaların geliştirilmesinde** ve uygulanmasında sendikalar ve işverenler arasındaki **sosyal diyalogu** geliştirerek aynı üçlü yapılanmayı üye ülkelerde de destekler. Uluslararası asgari çalışma şartları ve ILO' nun genişletilmiş politikaları, her yıl toplanan Uluslararası Çalışma Konferansı'nda





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

ILO'nun Dört Temel Stratejisi;

1. Çalışma yaşamında **standartlar, temel ilke ve haklar geliştirmek ve gerçekleştirmek;**
2. Kadın ve erkeklerin insana yakışır işlere sahip olabilmeleri için daha fazla **fırsat yaratmak,**
3. Sosyal koruma programlarının kapsamını ve **etkinliğini artırmak**
4. Üçlü yapıyı ve sosyal diyalogu **güçlendirmek**





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

ILO'nun Hedefleri;

- ✓İstihdam ve işsizliğin önlenmesi
- ✓Çalışma saatleri
- ✓Uygun asgari ücret
- ✓İş dışındaki hastalık ve kazalardan korunma
- ✓Çocukların, gençlerin ve kadınların korunması
- ✓Yaşlılıkta ve maluliyette koruma
- ✓Göçmen işçilerin haklarını korunması
- ✓Eşit işe eşit ücret
- ✓Örgütlenme özgürlüğü
- ✓Mesleki eğitim ve sürekli eğitim





TÜRKİYE’DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Dünya Sağlık Örgütü (7 Nisan 1948)

(World Health Organization)

WHO Anayasası’ nın yürürlüğe girdiği 7 Nisan, Dünya Sağlık Günü olarak kutlanır. 1948’ de WHO’ ya üye olan Türkiye, Avrupa Bölgesinde 51 Devletle birlikte üyeliğini sürdürmektedir.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Dünya Sağlık Örgütü (7 Nisan 1948)

Örgütün amaçları

- Sağlık alanında uluslararası nitelik taşıyan çalışmalarda yönetici ve koordinatör makam sıfatıyla hareket etmek.
- BM, İhtisas Kuruluşları, sağlık idareleri, meslek grupları ve keza uygun görülecek diğer örgütlerle fiili bir işbirliği kurmak ve sürdürmek.
- Hükümetlere, istek üzerine, sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesi için yardım yapmak.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- Uygun teknik yardım yapmak ve acil durumlarda, hükümetlerin istekleri ya da kabulleri ile gereken yardımı yapmak.
- BM'in isteği üzerine, manda altındaki ülkeler halkı gibi özelliği olan topluluklara sağlık hizmetleri götürmek ve acil yardımlar yapmak ya da bunların sağlanmasına yardım etmek.
- [Epidemiyoloji](#) ve [istatistik](#) hizmetleri de dahil olmak üzere gerekli görülecek idari ve teknik hizmetleri kurmak ve sürdürmek.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- Epidemik, andemik vb. hastalıkların ortadan kaldırılması yolundaki çalışmaları teşvik etmek ve geliştirmek.
- Gerektiğinde diğer İhtisas Kuruluşları ile işbirliği yaparak kazalardan doğan zararları önleyebilecek önlemlerin alınmasını teşvik etmek.
- Gerektiğinde diğer İhtisas Kuruluşları ile işbirliği yaparak, beslenme, mesken, eğlence, ekonomik ve çalışma koşullarının ve çevre sağlığı ile ilgili diğer bütün unsurların iyileştirilmesini kolaylaştırmak.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- Sağlığın geliştirilmesine katkıda bulunan bilim ve meslek grupları arasında işbirliğini kolaylaştırmak.
- Uluslararası sağlık sorunlarına ilişkin sözleşmeler, anlaşmalar ve tüzükler teklif etmek, tavsiyelerde bulunmak ve bunlardan dolayı Örgüt'e düşebilecek ve amacına uygun görevleri yerine getirmek.
- Ana ve çocuk sağlığı ve refahı lehindeki hareketleri geliştirmek, ana ve çocuğun tam bir değişme halinde bulunan bir çevre ile uyumlu halde yaşamaya olan kabiliyetlerini arttırmak.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- Ruh sağlığı alanında özellikle insanlar arasında uyumlu ilişkilerin kurulmasına ilişkin her türlü faaliyetleri kolaylaştırmak.
- Sağlık alanında araştırmaları teşvik ve rehberlik etmek.
- Sağlık, tıp ve yardımcı personelin öğretim ve yetiştirilme normlarının iyileştirilmesini kolaylaştırmak.
- Gerekirse diğer ihtisas kuruluşları ile işbirliği yaparak kamu sağlığı, hastane hizmetleriyle sosyal güvenlik de dahil koruyucu ve tedavi edici tıbbi bakıma ilişkin idari ve sosyal teknikleri incelemek ve tanıtmak.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- Sağlık alanında her türlü bilgi sağlamak, tavsiyelerde bulunmak ve yardımlar yapmak.
- Sağlık bakımından aydınlatılmış bir kamuoyu oluşumuna yardım etmek.
- Hastalıkların, ölüm nedenlerinin kamu sağlığı uygulama metodlarının uluslararası nomanklatürlerini tayin etmek ve ihtiyaca göre yeniden gözden geçirmek.
- Teşhis yöntemlerini gerektiği kadar standart hale getirmek.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- Yiyeceklere, biyolojik, farmasötik ve benzeri ürünlere ilişkin uluslararası normlar geliştirmek, kurmak ve bunların kabülünü teşvik etmek.
- Genel olarak Örgüt'ün amacına ulaşmak için gereken her önlemi almak.





TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

OSHA'nın kuruluş amacı: Avrupa Birliğinde işyerlerinin daha sağlıklı, güvenli ve üretken olmalarına katkıda bulunmaktır.

Ajans, iş sağlığı ve güvenliği konusunda ülkelerin gelişimi ve konuyla ilgili bilgi paylaşımını sağlamaktadır. **Ajans üçlü bir yapıda organize olup** karar verici konumda olan her bir üye devletin **devlet, işçi ve işveren temsilcilerini bir araya getirmektedir.**





TÜRKİYE’DE VE DÜNYADA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Avrupa İSG Ajansı (OSHA) (European Agency for Safety and Health)

2062/94 , 1643/95 ve 1654/2003. AB bünyesinde, İSG alanında bilgi ve deneyimlerin geliştirilmesi, toplanması, paylaşılması ve analizini amaçlamaktadır. OSHA ‘nın Türkiye’deki irtibat birimi (Contact Point); İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüdür

